

- poz. 972 — Przelewy na wojewódzkie fundusze rozwoju kultury fizycznej — na sport kwalifikowany
- poz. 973 — Przelewy na wojewódzkie fundusze rozwoju kultury fizycznej — na stypendia sportowe
- poz. 974 — Przelewy na wojewódzkie fundusze rozwoju kultury fizycznej — na budowę oraz rozbudowę obiektów i urządzeń kultury fizycznej
- poz. 975 — Przelewy dla zakładów budżetowych na działalność bieżącą
- poz. 976 — Przelewy dla zakładów budżetowych na działalność inwestycyjną.
- 5. W centralnym i wojewódzkich funduszach turystyki i wypoczynku.**
- § 46 — Dotacje celowe dla organizacji społecznych
- poz. 461 — Dotacje na bieżącą działalność statutową centralnych turystycznych organizacji społecznych
- poz. 462 — Dotacje na działalność inwestycyjną i remonty kapitalne turystycznych organizacji społecznych
- poz. 463 — Dotacje dla Funduszu Wczasów Pracowniczych
- poz. 464 — Dotacje na finansowanie ujemnych różnic cen, występujących w turystyce zagranicznej
- poz. 465 — Pożyczki dla turystycznych organizacji społecznych na działalność inwestycyjną i remonty kapitalne.
- § 53 — Różne dotacje dla przedsiębiorstw
- poz. 531 — Pożyczki inwestycyjne dla przedsiębiorstw
- poz. 532 — Dotacje dla przedsiębiorstw na finansowanie ujemnych różnic cen, występujących w turystyce zagranicznej
- poz. 533 — Pożyczki inwestycyjne dla organizacji spółdzielczych
- poz. 534 — Dotacje dla organizacji spółdzielczych na finansowanie ujemnych różnic cen, występujących w turystyce zagranicznej
- poz. 535 — Dotacje z centralnego funduszu na finansowanie informacji turystycznej.
- 6. W centralnym i terenowych funduszach ochrony środowiska.**
- § 71 — Wydatki na inwestycje (modernizacja)
- poz. 711 — Ochrona wód przed zanieczyszczeniem i gospodarka ściekowa
- poz. 712 — Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem
- poz. 713 — Urządzanie składowisk odpadów
- poz. 714 — Urządzanie terenów zieleni, tworzenie parków krajobrazowych i wiejskich oraz zadrzewień i zalesień ochronnych
- poz. 715 — Pozostałe koszty inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska.
- § 73 — Wydatki na remonty kapitalne
- poz. 731 — Ochrona wód przed zanieczyszczeniem i gospodarka ściekowa
- poz. 732 — Ochrona powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem
- poz. 733 — Remonty kapitalne składowisk odpadów
- poz. 734 — Koszty przywracania terenów zieleni do stanu właściwego
- poz. 735 — Pozostałe koszty remontów kapitalnych w zakresie ochrony środowiska.
- 7. W centralnym funduszu przeciwalkoholowym.**
- § 97 — Różne przelewy
- poz. 971 — Przelewy na wojewódzkie fundusze przeciwalkoholowe
- poz. 972 — Przelewy na fundusz rozwoju kultury
- poz. 973 — Przelewy na fundusz prac badawczych.

215

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 29 grudnia 1984 r.

w sprawie zasad i trybu wykonywania budżetu państwa.

Na podstawie art. 12 pkt 2, art. 51 ust. 3, art. 60 ust. 5 i art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 3 grudnia 1984 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 56, poz. 283) zarządza się, to następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

- § 1. 1. Zarządzenie określa szczegółowe zasady:
- 1) wykonywania budżetu centralnego i budżetów terenowych,
  - 2) gospodarki finansowej jednostek budżetowych.
2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:
- 1) ministrach, rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych i innych jednostek organi-

- zacyjnych, dla których klasyfikacja budżetowa przewiduje odrębne części w budżecie,
- 2) terenowych organach administracji państwowej, rozumie się przez to terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej,
- 3) wydziałach finansowych, rozumie się przez to terenowe organy administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw finansowych,
- 4) budżetach terenowych, rozumie się przez to budżety rad narodowych stopnia podstawowego i budżety wojewódzkich rad narodowych,
- 5) budżetach wojewódzkich, rozumie się przez to budżety wojewódzkich rad narodowych oraz budżety rad narodowych miast: stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi,

- 6) budżetach stopnia podstawowego, rozumie się przez to budżety gminnych i miejskich rad narodowych, a w miastach podzielonych na dzielnice — budżety dzielnicowych rad narodowych,
- 7) ustawie, rozumie się przez to ustawę z dnia 3 grudnia 1984 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 56, poz. 283),
- 8) jednostkach budżetowych, rozumie się przez to jednostki budżetowe, zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze prowadzone według zasad uproszczonych,
- 9) środkach pozabudżetowych, rozumie się przez to środki finansowe zakładów budżetowych, środki specjalne jednostek budżetowych oraz środki finansowe gospodarstw pomocniczych, a także środki finansowe funduszy celowych.

Rozdział 2

Ustalanie (uchwalanie) szczegółowego podziału dochodów i wydatków oraz zatwierdzanie planów finansowych.

§ 2. Ministrowie ustalają szczegółowy podział dochodów i wydatków budżetu centralnego w zakresie ich części i przesyłają go Ministrowi Finansów w terminie określonym odrębnymi przepisami.

§ 3. Na podstawie ustalonego szczegółowego podziału dochodów i wydatków właściwych części budżetu centralnego ministrowie lub osoby przez nich upoważnione zatwierdzają w terminie określonym przez ministra, nie później jednak niż do 20 lutego, plany finansowe ministerstw i bezpośrednio podległych jednostek budżetowych będących dysponentami kredytów trzeciego stopnia oraz zbiorcze plany finansowe obejmujące dochody i wydatki dysponentów kredytów drugiego stopnia i jednostek im podległych. Dysponenti drugiego stopnia zatwierdzają w ciągu dalszych 5 dni własne plany finansowe i plany finansowe jednostek podległych.

§ 4. Ustalenie szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu terenowego następuje w terminie 15 dni po uchwaleniu budżetu przez radę narodową.

§ 5. Na podstawie szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu terenowego następuje zatwierdzenie planów finansowych jednostek budżetowych.

§ 6. 1. W ciągu 7 dni od uchwalenia (ustalenia) szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu wojewódzkiego oraz na podstawie tego podziału wydział finansowy urzędu wojewódzkiego zatwierdza plany finansowe wykonywane bezpośrednio przez wydziały tego urzędu.

2. Właściwe wydziały urzędu wojewódzkiego na podstawie otrzymanego szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu z zakresu ich działania zatwierdzają w ciągu 7 dni plany finansowe podległych jednostek budżetowych.

3. W gminach, miastach i dzielnicach miast plany finansowe jednostek budżetowych zatwierdza terenowy organ administracji państwowej w terminie 7 dni od uchwalenia (ustalenia) szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetowych lub uchwalenia budżetu przez radę narodową stopnia podstawowego.

§ 7. Zatwierdzenie planów finansowych jednostek budżetowych (budżetu centralnego i budżetów terenowych) następuje po otrzymaniu rocznych sprawozdań

od poszczególnych jednostek, nie później jednak niż do 20 lutego.

§ 8. W planach finansowych jednostek budżetowych zatwierdzeniu podlega ogólna kwota dochodów i wydatków oraz podział dochodów i wydatków według działów, rozdziałów i paragrafów.

§ 9. 1. Zasady i tryb zatwierdzania planów finansowych środków pozabudżetowych regulują odrębne przepisy dotyczące tych środków.

2. Zatwierdzenie planów finansowych, o których mowa w ust. 1, następuje po otrzymaniu rocznych sprawozdań, nie później jednak niż do 20 lutego.

Rozdział 3

Dokonywanie zmian w budżecie.

§ 10. 1. W obrębie budżetu centralnego oraz w obrębie poszczególnych budżetów terenowych mogą być dokonywane przeniesienia kredytów budżetowych w wypadku, gdy w toku wykonywania tych budżetów powstaną w niektórych podziałkach klasyfikacji budżetowej możliwości zmniejszenia kredytów, przy równoczesnej potrzebie wykorzystania ich na pokrycie wydatków w danym budżecie nie przewidzianych bądź przewidzianych w niedostatecznej wysokości.

2. Zakres uprawnień organów wykonujących budżet do dokonywania przeniesień kredytów regulują ustawy: Prawo budżetowe i ustawa z dnia 20 lipca 1983 r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 41, poz. 185 i Nr 62, poz. 286 oraz z 1984 r. Nr 21, poz. 100 i Nr 31, poz. 173).

§ 11. Ministrowie obowiązani są uzyskać zgodę Ministra Finansów na dokonanie przeniesienia kredytów między paragrafami w ramach działu właściwej części budżetu centralnego, jeżeli:

- 1) wskutek przeniesienia kredytów między paragrafami objętymi różnymi grupami paragrafów klasyfikacji budżetowej zwiększy się kwota kredytów w następujących grupach:
  - a) wynagrodzenia (§ 11 do 17),
  - b) dotacje dla przedsiębiorstw (§ 51 do 55);
- 2) wskutek przeniesienia kredytów między paragrafami objętymi jedną grupą lub różnymi grupami paragrafów zwiększy się kwota kredytów w następujących paragrafach:
  - a) § 11 — Wynagrodzenia osobowe,
  - b) § 21 — Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń,
  - c) § 34 — Wydatki reprezentacyjne,
  - d) § 45 i 46 — Dotacje dla organizacji społecznych.

§ 12. Przenoszenie kredytów między paragrafami budżetu centralnego w częściach dotyczących Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych regulują odrębne przepisy.

§ 13. 1. Zaleca się, aby przeniesienia kredytów były dokonywane w dwóch terminach:

- 1) po sporządzeniu i przeanalizowaniu półrocznego sprawozdania z wykonania planu społeczno-gospodarczego i budżetu,
- 2) po przeanalizowaniu wykonania budżetu za trzy kwartaly, przy czym wnioski w sprawie przeniesienia kredytów powinny być złożone najpóźniej do 30 listopada.

2. Decyzje o przeniesieniu kredytów należy podejmować przed dokonaniem wydatku.

§ 14. Wykorzystanie rezerw tworzonych w budżecie centralnym i w budżetach terenowych następuje w drodze przeniesienia kredytów z podziałek klasyfikacji budżetowej, w których rezerwy te zaplanowano, do podziałek, z których finansowane będą dodatkowe zadania.

§ 15. Ministerstwa zawiadamiają Ministerstwo Finansów o przeniesieniach między częściami budżetu w związku z wykorzystaniem rezerw celowych.

§ 16. 1. Wykorzystanie nadwyżki budżetu centralnego na cele związane z finansowaniem gospodarki narodowej następuje w drodze zwiększenia kredytów budżetowych w podziałkach klasyfikacji właściwych ze względu na przeznaczenie nadwyżki.

2. Wykorzystanie nadwyżki budżetu terenowego następuje w drodze zwiększenia dochodów budżetowych w rozdziale 9771 — „Nadwyżka budżetu z roku ubiegłego” w § 89 — „Przelewy nadwyżek budżetowych” i odpowiedniego zwiększenia kredytów budżetowych w podziałkach klasyfikacji właściwych ze względu na przeznaczenie nadwyżki.

§ 17. 1. Jednostki budżetowe, o których mowa w art. 62 i 69 ustawy i które uzyskały uprawnienie do zwiększenia wydatków budżetowych w związku z ponadplanowymi dochodami, dokonują odpowiednio zwiększenia dochodów i wydatków w swoim planie finansowym i zawiadamiają o tym jednostkę upoważnioną do zatwierdzania planów, podając:

- 1) rozmiary przekroczenia zadań,
- 2) kwotę zwiększenia dochodów budżetowych w wysokości uzyskanych ponadplanowych dochodów,
- 3) kwotę zwiększenia kredytów budżetowych w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

2. Odpisy zawiadomień, o których mowa w ust. 1, jednostki budżetowe przesyłają właściwemu oddziałowi banku, a jednostki objęte budżetem terenowym — również terenowemu organowi administracji państwowej w celu dokonania odpowiedniej zmiany w budżecie. Zawiadomienie stanowi dla banku podstawę do wypłaty środków finansowych z rachunku wydatków budżetowych jednostki budżetowej do wysokości kwoty kredytów otwartych (przekazanych) od początku roku, zwiększonej o kwotę określoną w zawiadomieniu.

§ 18. 1. Przez ponadplanowe świadczenia i usługi, o których mowa w art. 62 i 69 ustawy, rozumie się przekroczenie ilościowe planowanych zadań w zakresie produkcji i usług.

2. Roczny plan świadczeń i usług, o których mowa w ust. 1, powinien być ustalony w planie finansowym jednostki budżetowej.

§ 19. 1. W razie zwiększenia lub zmniejszenia dotacji ogólnej lub celowej z budżetu centralnego, odpowiednie zmiany w dochodach i kredytach budżetu terenowego powinny być dokonane w ciągu 20 dni od dnia otrzymania decyzji, nie później jednak niż do ostatniego dnia okresu sprawozdawczego.

2. W razie przyznania dotacji ogólnej lub celowej z budżetu wojewódzkiego, dokonuje się w tym budżecie przeniesienia kredytów na dotacje ogólne lub celowe, a w budżecie stopnia podstawowego wprowadza się zmiany w ciągu 10 dni od dnia otrzymania decyzji.

3. Zwiększenie kredytów przeznaczonych na wynagrodzenia, wynikające ze zmian, o których mowa w ust. 2, może mieć miejsce tylko w wysokości odpowiadającej zmniejszeniu tych wydatków w budżecie wojewódzkim.

4. W razie zwiększenia kredytów w ramach dotacji ogólnej przyznanej z budżetu wojewódzkiego, powinna być określona wysokość kredytów na wynagrodzenia oraz na inne wydatki limitowane.

§ 20. 1. Zmiany wynikające z ustawy budżetowej lub uchwały budżetowej wojewódzkiej rady narodowej powinny być dokonane nie później niż do końca lutego.

2. Tryb i terminy sporządzania i składania zestawień kwot uchwalonych budżetów terenowych określają wytyczne Ministra Finansów.

§ 21. 1. Zmiany w budżecie, wynikające z przeniesienia zadań budżetowych między jednostkami budżetu centralnego lub z budżetu centralnego do budżetów terenowych albo z budżetów terenowych do budżetu centralnego, jak również między budżetami terenowymi, dokonywane są na wniosek strony przejmującej zadanie, uzgodniony ze stroną przekazującą.

2. O dokonanych zmianach będących następstwem przeniesienia zadań między budżetami stopnia podstawowego terenowe organy administracji państwowej powiadomiamy właściwe terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego. W razie przeniesienia zadań między budżetami wojewódzkimi lub między budżetem centralnym i wojewódzkim strona przejmująca i przekazująca zadanie dokonują zmian w budżecie. O dokonanych zmianach w budżecie strona przejmująca zadanie powiadamia Ministerstwo Finansów.

3. W razie gdy przenoszone zadania między budżetami wojewódzkimi powodują zmianę w dotacji ogólnej lub celowej przyznanej z budżetu centralnego, o dokonanych zmianach w tych dotacjach strona przekazująca zadanie zawiadamia niezwłocznie Ministerstwo Finansów.

4. Zmiany, o których mowa w ust. 3, mają odpowiednie zastosowanie do budżetów stopnia podstawowego. Zawiadomienie o dokonanych zmianach strona przekazująca przesyła terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

5. Zmiany, o których mowa w ust. 3, dokonywane są w trybie § 64.

§ 22. 1. Zmiany dochodów i wydatków budżetu centralnego związane z podziałem zadań i środków centralnego planu rocznego powinny być dokonywane do 31 marca.

2. Zmiany dotacji ogólnej dla budżetów stopnia podstawowego mogą być dokonywane:

- 1) w terminie do 31 marca, jeżeli są związane z podziałem zadań i środków wojewódzkiego planu rocznego,
- 2) w terminie do 30 września, jeżeli są związane ze zmianą zadań i środków miejskich (gminnych) planów rocznych.

3. Zmiany w dochodach własnych i wydatkach budżetów terenowych, będące następstwem zmian, o których mowa w ust. 2, mogą być dokonywane odpowiednio w terminie do 31 października.

§ 23. 1. Ministerstwo Finansów zawiadamia właściwe ministerstwa o zmianach dokonanych w budżecie centralnym przez Sejm, Radę Ministrów lub Ministra Finansów, a jeżeli zmiany te dotyczą dotacji ogólnej lub celo-

wej dla budżetów terenowych, Ministerstwo Finansów zawiadamia o tym terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego oraz właściwe ministerstwa.

2. Ministerstwa zawiadamiają zainteresowane jednostki budżetowe o zmianach w budżecie, o których mowa w ust. 1, oraz o zmianach dokonanych we własnym zakresie.

§ 24. Terenowe organy administracji państwowej zawiadamiają właściwe jednostki organizacyjne o zmianach w budżecie terenowym dokonanych na podstawie uchwał rady narodowej lub decyzji terenowego organu administracji państwowej. O zmianach w planowanych dochodach budżetowych, pobieranych przez urzędy skarbowe, terenowe organy administracji państwowej zawiadamiają właściwe urzędy skarbowe.

§ 25. Zawiadomienia, o których mowa w § 23 ust. 2 i § 24, stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w planach finansowych jednostek budżetowych oraz w kwotach rozliczeń środków pozabudżetowych z budżetem.

§ 26. O zmianach dokonanych z mocy odpowiednich upoważnień w planach jednostek budżetowych przez kierowników tych jednostek nie zawiadamia się jednostki nadrzędnej w zakresie budżetu centralnego lub terenowego organu administracji państwowej w zakresie budżetu terenowego, z wyjątkiem wypadków, o których mowa w § 17 ust. 1, oraz wypadków zastrzeżonych przez jednostkę nadrzędną lub terenowy organ administracji państwowej.

§ 27. Rodzaje i zakres zmian w planach finansowych środków pozabudżetowych określają przepisy o gospodarce finansowej tymi środkami.

Rozdział 4

Dysponenti kredytów budżetowych.

§ 28. 1. Jednostki budżetowe wykonujące zadania w zakresie wydatków budżetowych są głównymi dysponentami kredytów budżetowych albo dysponentami drugiego lub trzeciego stopnia.

2. Głównymi dysponentami kredytów budżetu centralnego są jednostki budżetowe posiadające odrębną część w budżecie centralnym oraz jednostki organizacyjne wykonujące wyodrębnione zadania w ramach określonej części budżetu, którym Minister Finansów przyznał uprawnienia dysponenta głównego.

3. Głównymi dysponentami kredytów budżetu terenowego są terenowe organy administracji państwowej lub z ich upoważnienia jednostki organizacyjne podległych im urzędów oraz właściwe jednostki organizacyjne w zakresie kredytów budżetowych przeznaczonych na finansowanie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej.

4. Dysponentami kredytów drugiego stopnia są jednostki budżetowe bezpośrednio podległe dysponentom głównym jednostki.

5. Dysponentami kredytów trzeciego stopnia są jednostki budżetowe podległe dysponentom drugiego stopnia albo dysponentom głównym, które otrzymane kredyty budżetowe wykorzystują (wydatkują) bezpośrednio bez prawa dalszego ich przekazywania.

§ 29. 1. Dysponentów kredytów drugiego stopnia ustanawiają dysponenti główni.

2. Dysponentów kredytów trzeciego stopnia ustanawiają dysponenti wyższego stopnia.

3. Dysponenti główni i drugiego stopnia mogą ustanawiać dysponentami kredytów tylko podległe jednostki budżetowe.

§ 30. 1. Ministrowie mogą ustanowić dysponentami kredytów budżetu centralnego nadzorowane jednostki budżetowe objęte budżetami terenowymi, a terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego dysponentami kredytów budżetowych wojewódzkich — jednostki budżetowe objęte budżetem stopnia podstawowego, jeżeli wykonują w sposób ciągły zadania finansowane z tych budżetów.

2. Finansowanie zadań o charakterze sporadycznym powinno odbywać się za pomocą rachunków akredytyw budżetowych lub w szczególnych wypadkach — za pomocą rachunków sum na zlecenie.

3. Dysponentami kredytów budżetowych mogą być także państwowe jednostki organizacyjne, nie będące jednostkami budżetowymi, oraz organizacje spółdzielcze i społeczne, jeżeli zostało im zlecone wykonywanie zadań budżetowych.

4. W razie utworzenia wspólnego wydziału dla dwu lub więcej urzędów dzielnicowych, naczelnik dzielnicy, któremu wspólny wydział podlega pod względem organizacyjnym i kadrowym, może być dysponentem kredytów innych dzielnic w zakresie objętym działalnością wspólnego wydziału.

§ 31. 1. Jednostki budżetowe objęte budżetami terenowymi, w stosunku do których obsługę kasową i rozliczeniową wykonują banki spółdzielcze, nie mogą być dysponentami kredytów budżetu centralnego lub wojewódzkiego.

2. Na wniosek jednostki budżetowej będącej dysponentem kredytów budżetu centralnego lub wojewódzkiego obsługę kasową i rozliczeniową wykonują banki spółdzielcze.

Rozdział 5

Rachunki bankowe.

§ 32. 1. Obsługę kasową jednostek budżetowych wykonuje Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”.

2. Obsługę kasową jednostek budżetowych objętych budżetem stopnia podstawowego w miejscowościach będących siedzibą banku spółdzielczego wykonują banki spółdzielcze. Jeżeli na terenie gminy nie ma banku spółdzielczego, obsługę kasową wykonuje oddział NBP.

3. W uzasadnionych wypadkach obsługę kasową budżetów terenowych, o których mowa w ust. 2, może wykonywać — na wniosek zainteresowanej jednostki oraz za zgodą banku spółdzielczego — oddział NBP.

§ 33. W zakresie kasowej obsługi budżetu banki prowadzą następujące rachunki bankowe:

- 1) rachunki budżetowe:
  - a) rachunki podstawowe budżetów terenowych i budżetu centralnego,
  - b) rachunki dochodów budżetowych,
  - c) rachunki wydatków budżetowych,
- 2) rachunki rozliczeniowe,
- 3) rachunki funduszy specjalnych,
- 4) rachunki funduszu zasobowego budżetu terenowego,
- 5) rachunki sum depozytowych,
- 6) rachunki sum na zlecenie,
- 7) rachunki akredytyw budżetowych,
- 8) rachunki środków na finansowanie inwestycji.

- 9) rachunki środków na finansowanie remontów kapitalnych jednostek i zakładów budżetowych,
10) inne rachunki na podstawie odrębnych przepisów.

§ 34. 1. Banki otwierają następujące rachunki bankowe:

- 1) rachunki podstawowe budżetów terenowych, z uwzględnieniem przepisów o podziale terytorialnym państwa,
- 2) rachunki dochodów i wydatków budżetowych głównych dysponentów kredytów budżetowych:
  - a) w zakresie budżetu centralnego — z uwzględnieniem przepisów o podziale tego budżetu na części budżetowe,
  - b) w zakresie budżetów terenowych — z uwzględnieniem przepisów o podziale terytorialnym państwa,
- 3) rachunki dochodów i wydatków budżetowych innych jednostek budżetowych — na podstawie zaświadczeń właściwych jednostek nadrzędnych,
- 4) rachunki rozliczeniowe i rachunki funduszy specjalnych — w trybie określonym w przepisach o środkach pozabudżetowych,
- 5) rachunki sum depozytowych, sum na zlecenie i rachunki akredytyw budżetowych — w trybie określonym w § 40—42,
- 6) rachunki środków na finansowanie inwestycji jednostek i zakładów budżetowych — w trybie określonym w przepisach o finansowaniu inwestycji jednostek i zakładów budżetowych,
- 7) rachunki środków na finansowanie remontów kapitalnych jednostek i zakładów budżetowych — w trybie określonym w zarządzeniu,
- 8) inne rachunki — w trybie określonym w odrębnych przepisach.

2. Nie otwiera się rachunków dochodów budżetowych dla urzędów gmin, urzędów miejskich (miast i gmin) i urzędów dzielnicowych oraz odrębnych rachunków dla wpływów z tytułu podatków i opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetów stopnia podstawowego.

3. W zakresie dochodów i wydatków budżetowych banki otwierają urzędowi skarbowym następujące rachunki:

- 1) rachunek dochodów budżetu centralnego,
- 2) rachunki dochodów budżetów terenowych:
  - a) dla wpływów od jednostek gospodarki uspołecznionej,
  - b) dla wpływów od jednostek gospodarki nie uspołecznionej i od ludności,
- 3) rachunek wydatków budżetu centralnego:
  - a) na potrzeby rozliczania podatku od płac, należnego budżetom wojewódzkim,
  - b) dla dokonywania zwrotu podatku obrotowego jednostkom gospodarki nie uspołecznionej — uruchamianie środków następuje bez otwarcia kredytów.

§ 35. 1. Rachunek podstawowy budżetu centralnego służy do lokowania nadwyżki budżetu centralnego i dokonywania rozliczeń z budżetami terenowymi. Rachunkiem tym dysponuje Minister Finansów.

2. Rachunki podstawowe budżetów terenowych służą do gromadzenia środków pieniężnych budżetu oraz do-

konywania rozliczeń z innymi budżetami, np. przekazanych innym budżetom dotacji, udziałów w dochodach własnych rad narodowych. Na rachunki podstawowe wpłaca się również wpływy z tytułu podatków i niepodatkowych należności budżetowych pobieranych przez urzędy terenowych organów administracji państwowej oraz przelewa pobierane przez urzędy skarbowe wpływy z tytułu podatków i niepodatkowych należności budżetowych.

3. Rachunkami podstawowymi budżetów terenowych dysponują terenowe organy administracji państwowej.

§ 36. 1. Rachunki dochodów budżetowych służą do gromadzenia wpływów budżetowych.

2. Na rachunki dochodów budżetowych zalicza się:

- 1) wpływy z tytułu podatków i niepodatkowych należności budżetowych,
- 2) wpływy jednostek budżetowych oraz wpłaty nadwyżek środków objętych gospodarką pozabudżetową,
- 3) zwroty wydatków budżetowych, jeżeli zwrot nastąpił po upływie roku, w którym wydatku dokonano, z wyjątkiem wymienionych w § 37 ust. 2.

3. Z rachunków dochodów budżetowych nie mogą być dokonywane żadne wypłaty, z wyjątkiem zwrotów nadpłat i oprocentowania nadpłat, o których mowa w § 76 ust. 5; nie dotyczy to wpływów przekazywanych przez urzędy skarbowe z tytułu podatków i opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych na rzecz właściwych budżetów terenowych.

4. Wpływy zgromadzone na rachunkach dochodów budżetowych budżetów terenowych do końca roku oraz w okresie przejściowym, o którym mowa w § 89, banki i urzędy skarbowe przelewają na rachunki podstawowe właściwych budżetów.

§ 37. 1. Rachunki wydatków budżetowych służą do realizacji wydatków budżetowych.

2. Na rachunki wydatków budżetowych zalicza się wpływy z tytułu zwrotu wydatków, jeżeli zwrot nastąpił w tym samym roku, w którym dokonano wydatków, z wyjątkiem zwrotów wydatków planowanych jako dochody. Na rachunek wydatków budżetowych zalicza się ponadto bez względu na datę wpłaty następujące wpływy:

- 1) należności z tytułu niedoborów i szkód,
- 2) należności za opakowania zwrotne,
- 3) należności od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu zwrotu wypłaconych pieniężnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego,
- 4) ze sprzedaży posiłków i odpadów pokonsumpcyjnych; jednostki prowadzące żywienie zbiorowe mogą zaliczać na poczet zmniejszenia wydatków wpływy z nie wydzielonej działalności gospodarczej, przeznaczonej na polepszenie żywienia,
- 5) ze sprzedaży materiałów i przedmiotów nietrwałych oraz wpływy z likwidacji i sprzedaży środków trwałych do wysokości poniesionych kosztów likwidacji i sprzedaży,
- 6) z tytułu wpłaty użytkowników pomieszczeń w budynkach pozostających w zarządzie jednostek budżetowych w związku z pokrywaniem części kosztów utrzymania czystości, oświetlenia, ogrzewania pomieszczeń itp., z wyjątkiem wpłat w razie prowadzenia administracji budynku w formie gospodarstwa pomocniczego lub środków specjalnych,

- 7) z tytułu kar umownych, odszkodowań i odsetek należnych od dostawców i odbiorców,
- 8) z tytułu zasądzonych kosztów postępowania arbitrażowego i sądowego.

3. Salda rachunków wydatków budżetowych budżetów terenowych, ustalone na koniec roku oraz w okresie przejściowym (§ 89), banki wyrównują w ciężar rachunku podstawowego właściwego budżetu.

§ 38. 1. Rachunki rozliczeniowe służą do gromadzenia środków pieniężnych i finansowania zadań zakładów budżetowych, działalności jednostek budżetowych w zakresie środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych, działalności jednostek organizacyjnych kultury i sztuki oraz jednostek organizacyjnych Ochotniczych Hufców Pracy.

2. Rachunek rozliczeniowy może być otwarty tylko jednostce budżetowej prowadzącej we własnym zakresie pełną księgowość oraz sporządzającej sprawozdania (jednostka samodzielnie bilansująca) w zakresie określonym w ust. 1. Samodzielnie bilansująca jednostka może posiadać tylko jeden rachunek rozliczeniowy.

3. Rachunki funduszy specjalnych służą do gromadzenia środków pieniężnych i finansowania zadań funduszy celowych i innych funduszy specjalnego przeznaczenia, z wyjątkiem inwestycyjnych, które są lokowane na odrębnych rachunkach bankowych, stosownie do przepisów dotyczących poszczególnych funduszy specjalnych.

§ 39. Rachunki funduszu zasobowego budżetu terenowego służą do gromadzenia środków pieniężnych tego funduszu i dokonywania wydatków na cele określone w art. 73 ust. 2 i 3 ustawy.

§ 40. 1. Rachunki sum depozytowych służą do przechowywania sum obcych, a mianowicie: kaucji i wadliów, sum stanowiących przedmiot sporu, otrzymanych przez jednostkę budżetową w związku z postępowaniem sądowym, administracyjnym i arbitrażowym, sum otrzymanych od innych jednostek na wypłatę pracownikom oraz innych sum obcych znajdujących się na przechowaniu jednostki.

2. Rachunki sum depozytowych mogą być otwierane tylko jednostkom budżetowym. Zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze przechowują sumy depozytowe na rachunku rozliczeniowym.

3. Otwarcie rachunku sum depozytowych następuje na podstawie wniosku jednostki budżetowej.

§ 41. 1. Rachunki sum na zlecenie służą do finansowania ze środków zleciodawców zadań zleconych, do wykonania jednostce budżetowej (zleceniobiorcy) przez inne jednostki organizacyjne (zleciodawców).

2. Rachunki sum na zlecenie otwiera się odrębnie dla każdego rodzaju zlecenia udzielonego jednostce budżetowej.

3. Rachunki sum na zlecenie w budżecie centralnym otwiera się na podstawie decyzji Ministra Finansów.

4. Dla jednostek budżetowych, objętych budżetami terenowymi, rachunki sum na zlecenie mogą być otwierane na podstawie decyzji terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

5. Decyzja o otwarciu rachunku sum na zlecenie określa rodzaj zlecenia i termin ważności tego rachunku.

6. Po wykonaniu zlecenia, nie później jednak niż w terminie określonym w decyzji o otwarciu rachunku, rachunek sum na zlecenie ulega zamknięciu, a zleceniobiorca rozlicza się przed zleciodawcą z otrzymanych środków, przelewając na jego rachunek pozostałość tych środków.

§ 42. 1. Rachunek akredytywy budżetowej może być otwarty dla jednostki organizacyjnej lub dla osoby fizycznej, realizującej zadania finansowane ze środków budżetowych lub pozabudżetowych.

2. Otwarcie rachunku akredytywy następuje na podstawie polecenia jednostki finansującej zadanie.

3. Polecenie otwarcia rachunku akredytywy powinno zawierać:

- 1) wskazanie oddziału banku, w którym rachunek ma być otwarty,
- 2) wskazanie jednostki organizacyjnej, dla której rachunek ma być otwarty, jak również imienia i nazwiska, numeru i serii dowodu osobistego osoby upoważnionej do dysponowania rachunkiem oraz osoby upoważnionej do dysponowania rachunkiem w jej zastępstwie,
- 3) określenie rodzajów środków objętych akredytywą,
- 4) określenie warunków korzystania z akredytywy, np. określenie zadań finansowanych z rachunku akredytywy oraz terminów przysyłania rozliczeń kwot podjętych z rachunku akredytywy,
- 5) określenie terminu ważności rachunku akredytywy.

4. W razie ciągłego finansowania zadań jednostki za pomocą akredytywy budżetowej, w poleceniu otwarcia rachunku akredytywy nie określa się terminu ważności tego rachunku, lecz zastrzega się, że rachunek ważny jest do odwołania.

5. Jednostka finansująca zadanie przysyła polecenie otwarcia rachunku akredytywy w 2 egzemplarzach oddziałowi banku, w którym ma otwarte swoje rachunki bankowe. Oddział ten potwierdza otrzymanie dyspozycji otwarcia rachunku akredytywy na obu egzemplarzach polecenia i jeden z tych egzemplarzy przekazuje bankowi, w którym ma być otwarty rachunek, drugi zaś jednostce finansującej zadanie. Jednostka przekazuje drugi egzemplarz polecenia jednostce organizacyjnej, kierownikowi lub osobie upoważnionej do dysponowania rachunkiem, która legitymuje się tym poleceniem przed bankiem.

6. Rachunki akredytyw podlegają zamknięciu z upływem okresu, na który je otwarto, w drodze przelania salda na rachunek, z którego otwarto akredytywę. Rachunki akredytyw otwarte ze środków budżetowych podlegają zamknięciu najdalej w dniu wygaśnięcia kredytów budżetowych; nie dotyczy to rachunków akredytyw, o których mowa w ust. 4.

Rozdział 6

Tryb uruchamiania środków budżetowych.

§ 43. 1. Uruchamianie środków dla jednostek budżetowych, objętych budżetem centralnym, odbywa się w drodze otwierania i przekazywania kredytów budżetowych; wyjątki od tej zasady określają odrębne przepisy.

2. Kredyty budżetowe otwiera się i przekazuje bez podziału według klasyfikacji wydatków budżetowych.

§ 44. 1. Ministerstwa otwierają kredyty budżetowe, przewidziane w poszczególnych częściach budżetu central-

nego, do własnej dyspozycji oraz przekazują kredyty dla bezpośrednio podległych dysponentów kredytów niższego stopnia. Kredyty budżetowe otwiera się i przekazuje dwukrotnie: pierwszy raz przed rozpoczęciem roku w wysokości 75% kredytów ustalonych dla danej części budżetu i drugi raz przed rozpoczęciem czwartego kwartału w wysokości uzgodnionej z Ministerstwem Finansów; fakt uzgodnienia potwierdza na poleceniu otwarcia kredytów dysponent główny. W razie realizowania w ciągu trzech pierwszych kwartałów zadań sezonowych lub w innych uzasadnionych wypadkach, kredyty na ten cel mogą być otwarte w kwocie przekraczającej 75%.

2. Ministerstwa otwierają kredyty za pomocą odrębnych poleceń otwarcia kredytów — formularz K 120 — do własnej dyspozycji oraz poleceń przekazania — formularz K 121 — dla bezpośrednio podległych dysponentów kredytów niższego stopnia. Jeden egzemplarz każdego z tych poleceń ministerstwo przesyła do oddziału NBP, prowadzącego jego rachunek wydatków budżetowych. Polecenie otwarcia kredytów, dotyczące jednostek budżetowych posiadających rachunki w innym oddziale NBP, oddział NBP, po sprawdzeniu zgodności podpisów, przesyła do właściwego oddziału NBP. Kopie tych poleceń ministerstwo przesyła podległym dysponentom. Formularze K-120 i K-121 są drukami Wydawnictw Akcydensowych.

§ 45. 1. Dysponenci kredytów drugiego stopnia przekazują z otwartych kredytów odpowiednią ich część dysponentom trzeciego stopnia za pomocą polecenia przekazania kredytów i ewentualnie rozdzielnika kredytów — formularz K-121.

2. Rozdzielnik kredytów powinien być stosowany, gdy jednocześnie przekazuje się kredyty więcej niż trzem dysponentom trzeciego stopnia.

3. Przy przekazaniach indywidualnych przesyła się do banku polecenie przekazania kredytów w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz polecenia przekazania kredytów przeznaczony jest dla oddziału NBP prowadzącego rachunek wydatków dysponenta kredytów drugiego stopnia, drugi dla oddziału NBP właściwego dla dysponenta trzeciego stopnia.

4. Przy przekazaniach zbiorowych przesyła się do banku rozdzielnik kredytów oraz polecenie przekazania kredytów w jednym egzemplarzu, sporządzone dla każdego dysponenta niższego stopnia. Rozdzielnik kredytów jest przeznaczony dla oddziału NBP, prowadzącego rachunek wydatków dysponenta kredytów drugiego stopnia, a egzemplarz polecenia przekazania kredytów — dla oddziału NBP, właściwego dla dysponenta niższego stopnia.

5. O przekazaniu kredytów dysponenci kredytów drugiego stopnia zawiadamiają dysponentów trzeciego stopnia za pomocą kopii polecenia przekazania kredytów.

§ 46. 1. W razie otrzymania dodatkowych kredytów lub przeniesienia kredytów oraz w innych uzasadnionych wypadkach dokonuje się zmiany otwartych lub przekazanych kredytów. Dysponenci dokonujący zmian zawiadamiają o tym właściwe oddziały NBP oraz dysponentów kredytów niższego stopnia za pomocą polecenia otwarcia (przekazania) kredytów.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, powinny być dokonywane w takich terminach i kwotach, aby była zapewniona niezbędna, ciągłość finansowania jednostki budżetowej i aby ogólna kwota otwartych kredytów nie przekraczała kwoty, wynikającej z zatwierdzonego planu finansowego jednostki budżetowej, po jego zmianach.

§ 47. 1. Dysponent niższego stopnia może zwrócić otrzymane kredyty dysponentowi wyższego stopnia, od którego kredyty otrzymał.

2. Dysponent zwracający kredyty postępuje w sposób określony w § 45 ust. 3 dla indywidualnych przekazanych kredytów.

§ 48. 1. Uruchamianie środków dla jednostek budżetowych objętych budżetami terenowymi odbywa się w drodze otwierania kredytów budżetowych.

2. Kredyty budżetowe otwierają główni dysponenci kredytów, bez podziału według klasyfikacji wydatków budżetowych, do własnej dyspozycji i dla jednostek podległych, zawiadamiając o tym te jednostki.

3. Kredyty otwiera się za pomocą polecenia otwarcia kredytów — formularz K-120, które jest przesyłane przez właściwych dysponentów kredytów do oddziału NBP, (banku spółdzielczego) prowadzącego rachunek wydatków budżetowych dysponenta kredytów. Polecenie otwarcia kredytów, dotyczące jednostek budżetowych posiadających rachunki w innym oddziale NBP, oddział NBP prowadzący rachunek głównego dysponenta kredytów, po sprawdzeniu zgodności podpisów, przesyła do właściwego oddziału NBP.

§ 49. 1. Kredyty budżetowe otwierane są dwukrotnie w roku. Pierwszy raz otwarcie kredytów następuje przed rozpoczęciem roku w wysokości 75% kredytów wynikających z uchwalonych budżetów lub z projektów budżetów przedstawionych radzie narodowej. W razie realizowania w ciągu trzech pierwszych kwartałów zadań sezonowych, kredyty na ten okres mogą być otwarte w kwocie przekraczającej 75%.

2. Drugi raz otwarcie kredytów następuje przed rozpoczęciem czwartego kwartału w wysokości uzgodnionej z wydziałem finansowym. Fakt uzgodnienia powinien być potwierdzony na poleceniu otwarcia kredytów.

3. Przed drugim otwarciem kredytów należy dokonać analizy dotychczasowego i przewidywanego wykonania budżetu w celu ustalenia wysokości otwieranych kredytów na poziomie zapewniającym zachowanie równowagi budżetowej na koniec roku.

4. Do ustanowionych w budżetach terenowych dysponentów kredytów drugiego stopnia stosuje się odpowiednio przepisy § 45, a w zakresie zmian otwartych kredytów — przepis § 46 ust. 2.

§ 50. 1. Remonty kapitalne jednostek budżetowych są finansowane ze środków budżetowych i środków pozabudżetowych. Środki te są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym otwieranym na wniosek jednostki budżetowej.

2. Remonty kapitalne mogą być również finansowane ze środków na inwestycje, jeżeli rachunek ekonomiczny wykazuje, że remont kapitalny jest bardziej opłacalny niż nowa inwestycja. W tym wypadku jednostki budżetowe przekazują środki finansowe na rachunek, o którym mowa w ust. 1.

3. Remont kapitalny obejmuje roboty związane z doprowadzeniem do pierwotnego lub zbliżonego do pierwotnego stanu całego obiektu (wszystkich elementów i części obiektu, które uległy zużyciu). Remont kapitalny powinien przywrócić utraconą w czasie eksploatacji użyteczność obiektu. Przy przeprowadzaniu remontu kapitalnego mogą być wykonywane roboty związane z modernizacją.

4. Wykonywanie budżetu w zakresie wydatków na remonty kapitalne następuje w drodze przelewu środków budżetowych z rachunków wydatków budżetowych na rachunek finansowania remontów kapitalnych.

5. W razie niewykorzystania do końca roku kalendarzowego środków budżetowych przeznaczonych na remonty kapitalne, środki te pozostają na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 1, i mogą być wykorzystane na:

- 1) spłatę zobowiązań z tytułu planowanych nakładów na remonty kapitalne,
- 2) finansowanie nie dokonanych w okresach poprzednich oraz planowanych nakładów na remonty kapitalne,
- 3) finansowanie inwestycji, jeżeli inwestycja ta jest bardziej opłacalna niż planowany remont.

6. W razie gromadzenia przez jednostki budżetowe objęte budżetem centralnym środków budżetowych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, ponad potrzeby uzasadnione rozmiarami wydatków podlegających finansowaniu z tego rachunku, jednostki nadrzędne mogą polecić:

- 1) przekazanie nadwyżki środków innym jednostkom budżetowym na finansowanie nakładów ustalonych w planie,
- 2) zwrócenie nadwyżki środków na dochód budżetu centralnego.

7. W razie gromadzenia przez jednostki budżetowe objęte budżetem terenowym środków budżetowych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, ponad potrzeby uzasadnione rozmiarami wydatków podlegających finansowaniu z tego rachunku, jednostki budżetowe przekazują nadwyżki środków do właściwego budżetu terenowego.

8. Zasada określona w ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie do środków pozabudżetowych przeznaczonych na remonty kapitalne.

9. Zasady przekazywania środków budżetowych i pozabudżetowych na finansowanie inwestycji oraz rozliczania tych środków po zakończeniu działalności inwestycyjnej określają odrębne przepisy.

10. Finansowanie remontów kapitalnych we wspólnych jednostkach budżetowych, podporządkowanych różnym radom narodowym, bądź podejmowanych przez nie wspólnych zadań następuje z budżetu tej rady narodowej, która na podstawie porozumienia stron wspólną jednostkę lub zadanie objęła swoim planem społeczno-gospodarczym. Wysokość środków niezbędnych do finansowania wspólnej jednostki lub zadania uwzględnia się przy równoważeniu budżetów zainteresowanych rad narodowych.

11. Wydatki jednostek budżetowych realizujących remonty kapitalne systemem gospodarczym są finansowane bezpośrednio z rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 1. W zakresie wynagrodzeń z rachunku tego mogą być wypłacane wyłącznie wynagrodzenia osób fizycznych wykonujących roboty i usługi na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

12. Zasady finansowania remontów kapitalnych w gospodarstwach pomocniczych działających na zasadach uproszczonych regulują przepisy w sprawie gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

Rozdział 7

Kontrola równowagi budżetów terenowych w ciągu roku.

§ 51. 1. Terenowe organy administracji państwowej oraz jednostki budżetowe są obowiązane przestrzegać zasady, aby wydatki budżetowe, z wyjątkiem typowo sezonowych, kształtowały się równomiernie w ciągu roku oraz aby dochody realizowane były terminowo i w pełnej wysokości.

2. Terenowe organy administracji państwowej do dnia 5 następnego miesiąca po okresie rozliczeniowym (§ 61), a za grudzień — do 25 stycznia przekazują wierzycielom sumy z tytułu udziału we wpływach łącznego zobowiązania pieniężnego oraz należne innym budżetom udziały w dochodach własnych rad narodowych.

§ 52. 1. Oddziały NBP i banki spółdzielcze sprawdzają równowagę budżetową w drodze porównania:

- 1) stanu wpływów na rachunkach dochodów,
- 2) stanu środków na rachunku podstawowym,
- 3) stanu środków na rachunku funduszu zasobowego

— każdego budżetu ze stanem rachunków wydatków budżetowych jednostek objętych tym budżetem.

2. Porównania dokonuje się 4 razy w roku według stanu rachunków na dzień 15 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 15 listopada. W 10 dni po upływie tych terminów oddziały NBP i banki spółdzielcze informują terenowe organy administracji państwowej o wynikach sprawdzenia, przy czym informacje dotyczące równowagi budżetów stopnia podstawowego banki przekazują również właściwym terenowym organom administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

§ 53. 1. Jeżeli okaże się, że stan rachunków wydatków budżetowych jest wyższy od stanu rachunków dochodów i stanu środków znajdujących się na rachunku podstawowym wraz ze stanem na rachunku funduszu zasobowego, terenowy organ administracji państwowej jest obowiązany zbadać, na podstawie okresowych sprawozdań z wykonania budżetu, przyczyny braku równowagi budżetowej i podjąć działania zmierzające do jej przywrócenia.

2. Jeżeli okaże się, że równowaga budżetu stopnia podstawowego nie jest zachowana, terenowy organ administracji państwowej występuje z wnioskiem o udzielenie zwrotnego zasiłku kasowego z wojewódzkiego funduszu zasobowego.

3. Terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego nie występują z wnioskami, o których mowa w ust. 2, jeżeli wykazany niedobór budżetowy mieści się w granicach należnej dotacji z tytułu udzielonych ulg inwestycyjnych w podatku rolnym.

§ 54. 1. W razie występowania braku równowagi budżetowej i niepodjęcia przez terenowe organy administracji państwowej działań zmierzających do jej likwidacji, bank, po upływie trzech kwartałów, blokuje środki na rachunku podstawowym budżetu terenowego do wysokości wydatków zrealizowanych przez wszystkie jednostki budżetowe objęte tym budżetem.

2. Do czasu przywrócenia równowagi budżetowej bank blokuje przyszłe wpływy na rachunku podstawowym budżetu oraz wstrzymuje wypłaty, z wyjątkiem wydatków z tytułu plac i pochodnych oraz zasiłków i zapo-

móg. Blokady dokonuje się w 25 dniu roboczym października i listopada.

§ 55. 1. Zasilek kasowy wpływa na rachunek podstawowy budżetu terenowego i podlega spłacie niezwłocznie, gdy pozwoli na to odpowiednia poprawa wyników wykonania budżetu, nie później jednak niż do końca roku.

2. W razie niespłacenia zasilku w terminie, o którym mowa w ust. 1, terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego może podjąć decyzję o przeniesieniu spłaty na rok następny.

3. W razie niespłacenia zasilku w terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, bank na podstawie zlecenia pokrycia należności wystawionego przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego dokona przelewu odpowiedniej kwoty z rachunku podstawowego budżetu.

Rozdział 8

Rozliczenia między budżetami.

§ 56. 1. Dotacje ogólne lub celowe dla budżetów wojewódzkich są przekazywane ze środków budżetu centralnego przez Ministerstwo Finansów w drodze przelewu na rachunki podstawowe właściwych budżetów.

2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, dla budżetów stopnia podstawowego są przekazywane z budżetu wojewódzkiego w drodze przelewu z rachunku podstawowego tego budżetu na rachunek podstawowy budżetu stopnia podstawowego.

3. Środki budżetowe przeznaczone na finansowanie zadań wspólnych dla dwóch lub więcej budżetów przekazuje się na rachunek podstawowy tego budżetu, którego jednostka wykonuje wspólne zadania.

§ 57. 1. Dotacje ogólne są przekazywane z budżetu centralnego na rachunek podstawowy budżetu wojewódzkiego w terminie do 20 marca, 20 czerwca, 20 września, 20 października i 20 listopada w wysokości różnicy między kwotą dotacji należnej od początku roku a kwotą dotacji udzielonej od początku roku. Dotacje na grudzień oraz przyznane po 20 listopada są przekazywane do 31 grudnia.

2. Dotacje ogólne, na wniosek terenowego organu administracji państwowej mogą być przekazywane w terminach wcześniejszych niż określone w ust. 1.

3. Dotacje celowe są przekazywane niezwłocznie po ich przyznaniu.

4. Dotacje należne budżetom stopnia podstawowego powinny być przekazywane w takim terminie, aby zapewniły zachowanie równowagi budżetowej.

§ 58. 1. Środki z tytułu nie wykorzystanych dotacji celowych z budżetu centralnego podlegają zwrotowi do tego budżetu.

2. Jeżeli zwrot środków, o których mowa w ust. 1, następuje w tym samym roku, w którym udzielono dotacji, terenowy organ administracji państwowej zmniejsza o kwotę równą wysokości zwracanych środków planowane dochody i ich wykonanie w rozdziale 9723 § 91 klasyfikacji budżetowej oraz planowane wydatki w rozdziale właściwym do przeznaczenia dotacji celowej.

3. Zwrot środków, o których mowa w ust. 1, po upływie roku, w którym udzielono dotacji, nie wymaga dokonania zmian w budżecie i następuje w drodze przelewu tych środków z rachunku podstawowego budżetu wojewódzkiego na rachunek podstawowy budżetu centralnego.

§ 59. 1. Podstawą naliczania w ciągu roku udziałów w dochodach budżetu centralnego ustalanych w stosunku procentowym do wartości sprzedaży detalicznej towarów i usług przez jednostki gospodarki społecznej objęte budżetem centralnym i terenowym są określone w ustawie budżetowej: kwota i stawka procentowa oraz kwoty wynikające ze sprawozdań miesięcznych NBP z wykonania planu kasowego — wzór 3/M — dotyczących wpływów z utargu towarowego i opłat za usługi.

2. Właściwe oddziały wojewódzkie NBP przesyłają sprawozdania, o których mowa w ust. 1, wydziałom finansowym urzędów wojewódzkich w terminie 18 dni po upływie miesiąca sprawozdawczego.

3. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1, wydziały finansowe obciążają w terminie do dnia 25 każdego miesiąca własny rachunek wydatków budżetu centralnego (część 82, dział 97, rozdział 9713, § 92) kwotą wynikającą z zastosowania obowiązującej stawki procentowej do wartości sprzedaży detalicznej towarów i usług i przekazują tę kwotę na rachunek podstawowy budżetu wojewódzkiego z zachowaniem na dochody budżetowe w dziale 97, rozdział 9713, § 92.

4. Wydziały finansowe pobierają w styczniu do dnia 25 tego miesiąca zaliczkę w wysokości 1/12 planowanej rocznej kwoty dochodów. Zaliczka ta podlega rozliczeniu na koniec roku.

5. Rozliczenie udziałów dokonane na podstawie sprawozdania z wykonania planu kasowego za grudzień jest zarazem ostatecznym rozliczeniem rocznym.

6. Wydziały finansowe urzędów wojewódzkich nie obciążają budżetu centralnego z tytułu udziałów po uzyskaniu wpływów w wysokości 101% kwot planowanych.

7. W razie gdy kwota udziałów obliczona na podstawie sprawozdania NBP z wykonania planu kasowego za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego za 3 kwartały i okresy następne jest niższa niż 99% należnej kwoty udziałów za ten okres, upoważnia się wydziały finansowe urzędów wojewódzkich do pobrania udziałów w wysokości 99% kwoty wynikającej z pomnożenia 1/12 planowanej rocznej kwoty udziałów przez liczbę miesięcy sprawozdawczych.

8. W razie gdy wydatki w pierwszym półroczu, ze względu na dotacje systemowe dla jednostek gospodarki społecznej, powodują w budżetach wojewódzkich nadwyżkę wydatków nad zrealizowanymi dochodami, wydziały finansowe mogą pobierać udziały w wysokości i na zasadach określonych w ust. 7.

9. Centrala NBP przesyła Ministerstwu Finansów w terminie do końca miesiąca po upływie okresu sprawozdawczego łączne sprawozdanie z wykonania planu kasowego w zakresie wpływów z utargu towarowego i opłat za usługi — w przekroju województw.

§ 60. 1. Urzędy skarbowe, w terminie do dnia 25 każdego miesiąca, obciążają rachunek wydatków budżetu centralnego (część 82, dział 97, rozdział 9711, § 92) kwotą podatku od płac należną budżetom wojewódzkim i przekazują tę kwotę na rachunek podstawowy tych budżetów

z zarachowaniem na dochody własne w dziale 97, rozdziale 9711, § 92.

2. W styczniu, do dnia 25 tego miesiąca, urzędy skarbowe obciążają rachunek wydatków budżetu centralnego zaliczką w wysokości 1/12 planowanej rocznej kwoty dochodów z podatku od płac. Zaliczka ta podlega rozliczeniu na koniec roku.

3. W razie gdy kwota dochodów budżetu wojewódzkiego z podatku od płac za trzy kwartały i okresy następne jest niższa niż 99% kwoty dochodów należnej za ten okres, upoważnia się urzędy skarbowe do pobrania dochodów z rachunku, o którym mowa w ust. 1, w wysokości 99% kwoty wynikającej z pomnożenia 1/12 planowanej rocznej kwoty dochodów przez liczbę miesięcy sprawozdawczych.

4. Urzędy skarbowe nie obciążają budżetu centralnego po uzyskaniu wpływów z tego źródła w wysokości 101% kwot planowanych.

5. Zasady rozliczania dochodów z podatku od płac, określone w ust. 3 i 4, mają zastosowanie do końca 1986 r.

§ 61. 1. Właściwe miejscowo urzędy skarbowe przekazują, według stanu wpływów na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 października i 30 listopada, do dnia 8 następnego miesiąca, a za grudzień łącznie z okresem przejściowym do 25 stycznia, wszystkie pobrane podatki i niepodatkowe należności budżetowe, w szczególności do paragrafów klasyfikacji budżetowej:

- 1) należne budżetom stopnia podstawowego — na rachunek podstawowy właściwego terytorialnie budżetu stopnia podstawowego,
- 2) należne budżetom wojewódzkim — na rachunek podstawowy tych budżetów.

2. Zasady i tryb składania sprawozdań przez urzędy skarbowe określają odrębne przepisy.

§ 62. 1. Wpływy z tytułu dochodów własnych budżetów terenowych, w których zostały ustalone udziały na rzecz innego budżetu terenowego, rozlicza się w drodze przelania ustalonych udziałów z rachunku podstawowego budżetu przekazującego na rachunek podstawowy właściwego budżetu.

2. W razie gdy udział został ustalony w określonych źródłach dochodów własnych budżetu terenowego, urząd skarbowy pobierający te dochody przekazuje na rzecz właściwego budżetu należne kwoty tego udziału.

3. Rozliczeń udziałów w dochodach własnych budżetów terenowych dokonuje się według stanu wpływów na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 października i 30 listopada do dnia 8 następnego miesiąca, a za grudzień, łącznie z okresem przejściowym, do 25 stycznia.

§ 63. W razie ustalenia przez wojewódzką radę narodową udziałów:

- 1) budżetów stopnia podstawowego w dochodach własnych budżetu wojewódzkiego lub
- 2) budżetu wojewódzkiego w dochodach budżetów terenowych stopnia podstawowego,

kwota wpływów z tytułu udziałów nie może przekroczyć kwoty wynikającej z zastosowania procentowego wskaźnika wpływów lub kwot określonych uchwałą budżetową wojewódzkiej rady narodowej.

§ 64. W razie przeprowadzenia zmian organizacyjnych, w których wyniku jednostki budżetowe lub zadania przez nie finansowane zostały w ciągu roku wyłączone z jednego budżetu, a włączone do innego budżetu terenowego, powinny być przeprowadzone zmiany we właściwych budżetach oraz rozrachunki między zainteresowanymi budżetami, oparte na następujących zasadach:

- 1) planowane dochody i wydatki budżetowe jednostek i zadań podlegają wyłączeniu z budżetu przekazującego, a włączeniu do budżetu przejmującego sumami całorocznymi,
- 2) wykonanie dochodów i wydatków budżetowych przekazanej jednostki (zadania) od początku roku do dnia jej przekazania podlega wyksięgowaniu z budżetu, z którego jednostka (zadanie) została wyłączona, a zaksięgowaniu w budżecie, do którego jednostka (zadanie) została włączona,
- 3) z budżetu, z którego jednostka (zadanie) została wyłączona, przekazuje się budżetowi, do którego jednostka (zadanie) została włączona, środki pieniężne na finansowanie jednostki (zadania) w wysokości różnicy między sumą roczną planowanych wydatków budżetowych a sumą roczną planowanych dochodów budżetowych jednostki.

§ 65. 1. Zmniejszenie dochodów budżetów stopnia podstawowego powstałe w wyniku realizacji ulg inwestycyjnych w podatku rolnym udzielonych podatnikom z tytułu:

- 1) inwestycji oraz modernizacji budynków gospodarczych, obiektów i urządzeń służących do produkcji rolnej, a także inwestycji polegających na budownictwie mieszkaniowym w gospodarstwach nowo utworzonych na gruntach zakupionych z Państwowego Funduszu Ziemi lub podlegających przepisom o osadnictwie rolnym,

- 2) pozostałości ulg przyznanych w latach ubiegłych, a nie zrealizowanych do końca 1984 r.

— wyrównuje się w okresach kwartalnych.

2. Podstawą wyrównywania dochodów, o których mowa w ust. 1, są zestawienia ustalające kwoty zrealizowanych ulg w podatku rolnym w układzie klasyfikacji dochodów budżetowych (dział, rozdział, paragraf), sporządzone przez:

- 1) terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego,
  - 2) urzędy skarbowe,
- w zakresie ich właściwości.

3. Urzędy skarbowe wykazują w zestawieniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, kwoty zrealizowanych ulg według budżetów stopnia podstawowego. Jeżeli na danym terenie została przyjęta zasada rozliczania dochodów z podatków i opłat z budżetami stopnia podstawowego w formie odpowiednich udziałów, urzędy skarbowe wykazują w zestawieniu kwotę zrealizowanych ulg przypadającą poszczególnym budżetom, określoną według udziałów.

4. Zestawienia, o których mowa w ust. 2 i 3, są sporządzane za okres kwartału i przesyłane właściwemu wydziałowi finansowemu urzędu wojewódzkiego w terminach określonych dla składania operatywnych sprawozdań budżetowych.

5. Na podstawie zawiadomień, o których mowa w ust. 4, wydział finansowy urzędu wojewódzkiego sprawdza pod względem formalnym prawidłowość sporządzonego zestawienia i przedstawia terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego wniosek o ustalenie wysokości kwoty dotacji dla poszczególnych budżetów stopnia podstawowego na wyrównanie zmniejszonych dochodów.

6. Na podstawie zatwierdzonych (ustalonych) kwot dotacji ogólnej wydział finansowy, o którym mowa w ust. 5, wystawia polecenie przelewu na rachunki podstawowe budżetów stopnia podstawowego w ciężar własnego rachunku wydatków budżetu centralnego (dotacja ogólna). Przelewy te realizuje właściwy oddział NBP.

7. Środki otrzymane z tytułu wyrównania zmniejszonych dochodów księguje się jako dotację ogólną z budżetu centralnego, nie dokonując zmian w planowanych w budżecie kwotach dochodów własnych.

8. Przepisy ust. 1—7 stosuje się odpowiednio do wyrównywania zmniejszonych dochodów budżetów stopnia podstawowego, powstałych w wyniku przyznania ulgi podatkowej w podatku dochodowym z tytułu inwestycji podjętej przez banki spółdzielcze. Rozliczenia zmniejszonych dochodów w każdym roku należy przeprowadzać po raz pierwszy za okres trzech kwartałów, a następnie po upływie IV kwartału, w okresie przejściowym, po zakończeniu roku budżetowego.

§ 66. 1. Przeniesienie środków zaplanowanych w budżetach terenowych dla nowo uruchamianych jednostek, obiektów i urzędów w istniejących jednostkach powinno następować z nie rozdzielonych przez jednostki nadrzędne rezerw budżetowych na te cele (we właściwych działach i rozdziałach), tworzonych stosownie do zaleceń wydanych w odrębnym trybie.

2. W razie uruchomienia jednostek, obiektów i urzędów, o których mowa w ust. 1, w terminie późniejszym niż planowano, do budżetu centralnego podlegają przekazaniu środki przeznaczone na zadania w:

- 1) urządzeniach z zakresu gospodarki wodnej i melioracji w rolnictwie,
- 2) zakładach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) szpitalach i ośrodkach zdrowia na wsi,
- 4) domach pomocy społecznej.

3. Rozliczenie, o którym mowa w ust. 2, obejmuje środki:

- 1) zapewnione bezpośrednio w budżetach terenowych,
- 2) przekazane budżetom terenowym w miarę uruchamiania tych urzędów.

4. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego rozliczą środki należne z budżetów stopnia podstawowego i budżetu wojewódzkiego, o których mowa w ust. 1, oraz zapewnią, aby przelew środków z rachunku podstawowego budżetu wojewódzkiego nastąpił do dnia 31 grudnia. Zwrot środków traktuje się jako zmniejszenie otrzymanej dotacji ogólnej z budżetu centralnego (bez zmiany planu) dokonane w drodze przelewu na rachunek wydatków budżetu centralnego, otwarty dla Ministerstwa Finansów w V Oddziale Miejskim NBP w Warszawie, nr 1052-7591-223-1, z zaliczeniem na wznowienie kredytów w części 82, rozdziale 9721, § 91.

5. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w terminie, o którym mowa w ust. 4, przedstawią Ministerstwu Finansów informację o wyso-

kości przekazanych do budżetu centralnego środków w układzie działowym, z wymienieniem zadań, na które nie wykorzystano środków.

Rozdział 9

Rozliczenie ponadplanowych dochodów i nie wykorzystanych kredytów budżetowych.

§ 67. 1. Po zakończeniu roku z pozostałości środków budżetów terenowych, pochodzących z ponadplanowych dochodów i nie wykorzystanych kredytów budżetowych, podlegają zwrotowi do budżetu centralnego środki z tytułu nie wykorzystanych dotacji celowych otrzymanych z tego budżetu, bez względu na wysokość tych środków, a następnie dokonuje się odpisu na terenowy fundusz zasobowy w wysokości określonej przez radę narodową. Środki nie wykorzystanej dotacji celowej mogą być przeniesione na rok następny za zgodą Ministra Finansów.

2. Zwrot środków, o których mowa w ust. 1, nie wymaga dokonania zmian w budżecie i następuje w drodze przelewu tych środków z rachunku podstawowego budżetu wojewódzkiego w ciężar nadwyżki budżetowej na rachunek podstawowy budżetu centralnego, otwarty dla Ministerstwa Finansów w V Oddziale NBP w Warszawie, nr 1052-3838-133-1, z zaliczeniem na część 99, rozdział 9771, § 89.

3. Nadwyżka budżetu terenowego — po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 1 — pozostaje na rachunku podstawowym budżetu terenowego i jest wprowadzana do budżetu w miarę jej rozdysponowywania przez radę narodową.

§ 68. Nie wykorzystane do końca roku kredyty budżetowe ujęte w § 38 klasyfikacji wydatków objętych działem:

- 1) 85 „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” — przewidziane na zakup sprzętu medycznego,
- 2) 79 „Szkolnictwo ogólnokształcące i wychowanie” oraz działem 80 „Szkolnictwo zawodowe” — przewidziane na zakup pomocy naukowych i dydaktycznych dla szkół

podlegają poprzez § 47 klasyfikacji wydatków przekazaniu do dnia 31 grudnia na rachunek środków specjalnych jednostek budżetowych, po wprowadzeniu zmian w planie jednostki budżetowej przekazującej kredyty.

Rozdział 10

Tryb gromadzenia i wykorzystania środków terenowego funduszu zasobowego.

§ 69. Terenowe organy administracji państwowej dokonują odpisu na terenowy fundusz zasobowy w wysokości ustalonej przez radę narodową przez odpowiednie zmniejszenie kwoty nadwyżki budżetowej i zwiększenie funduszu zasobowego oraz przekazanie środków z rachunku podstawowego budżetu na rachunek funduszu zasobowego.

§ 70. 1. Pokrycie niedoboru budżetowego z funduszu zasobowego następuje na wniosek terenowego organu administracji państwowej. We wniosku przedstawionym radzie narodowej powinny być podane przyczyny powstania niedoboru oraz przedstawiony program działania mający na celu niedopuszczenie do powstania niedoboru w przyszłości.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy pierwszym wyposażeniu w środki trwałe i obrotowe przedsiębiorstw terenowych i zakładów (brygad) remontowo-budowlanych oraz przy pokrywaniu niedoborów środków obrotowych tych jednostek, jak również przy udzielaniu pomocy przedsiębiorstwom terenowym w spłacie kredytów bankowych wykorzystanych na finansowanie inwestycji, z tym że dotacje na te cele mogą być udzielane jedynie w wypadkach, gdy niedobory środków nie mogły być uprzednio pokryte z funduszy własnych tych jednostek organizacyjnych.

§ 71. 1. Z wnioskiem o udzielenie z funduszu zasobowego wojewódzkiego dotacji na pokrycie niedoboru budżetu stopnia podstawowego występuje rada narodowa stopnia podstawowego. We wniosku powinny być podane przyczyny powstania niedoboru oraz przedstawiony program działania mający na celu niedopuszczenie do powstania niedoboru w przyszłości.

2. Udzielenie z funduszu zasobowego wojewódzkiego zwrotnego zasiłku kasowego na rzecz budżetu stopnia podstawowego następuje na podstawie wniosku terenowego organu administracji państwowej, zawierającego ocenę aktualnej sytuacji budżetu oraz określenie środków, jakie zostały lub też będą podjęte dla usunięcia w ustalonym terminie uchybień w realizacji budżetu, które spowodowały przejściowe trudności finansowe. We wniosku powinny być podane propozycje co do terminu spłaty zasiłku.

3. Udzielenie z terenowego funduszu zasobowego zwrotnego zasiłku kasowego zakładowi budżetowemu i gospodarstwu pomocniczemu następuje na podstawie wniosku kierownika tej jednostki, przy czym przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 72. Środki terenowego funduszu zasobowego przeznaczone na pierwsze wyposażenie przedsiębiorstw terenowych i zakładów (brygad) remontowo-budowlanych oraz na pokrycie niedoborów środków obrotowych tych jednostek, jak również udzielanie pomocy przedsiębiorstwom terenowym w spłacie kredytów bankowych wykorzystanych na finansowanie inwestycji podlegają włączeniu do budżetu terenowego z zaliczeniem w dochodach w rozdziale 9771, § 88 „Przelewy z terenowych funduszy zasobowych” oraz w wydatkach w podziałkach klasyfikacji właściwych ze względu na przeznaczenie środków.

§ 73. Pozostałość środków funduszu zasobowego przechodzi na rok następny.

Rozdział 11

Pobieranie dochodów i dokonywanie wydatków przez jednostki budżetowe.

§ 74. 1. Do zadań jednostek budżetowych w zakresie realizacji planu dochodów należy:

- 1) prawidłowe i terminowe ustalanie należności z tytułu dochodów.
- 2) prowadzenie ewidencji dochodów,
- 3) terminowe wysyłanie do dłużników wezwań do zapłaty lub faktur z tytułu świadczonych usług,
- 4) terminowe wysyłanie do dłużników upomnień oraz wdrażanie w stosunku do nich przewidzianych przepisami środków egzekucyjnych,
- 5) pobieranie wpłat i dokonywanie zwrotów nadpłat,

6) umarzanie i odpisywanie w granicach przysługujących uprawnień należności nieściągalnych oraz przedawnionych bądź kierowanie w tym zakresie wniosków do jednostek budżetowych uprawnionych do wydawania decyzji.

2. Wpłaty powinny być zaliczane na rachunki bankowe tej jednostki budżetowej, która prowadzi wymiar, pobór i ewidencję danej należności, lub tej jednostki, która prowadzi obsługę finansowo-księgową jednostki dokonującej wymiaru należności.

§ 75. 1. Jednostki budżetowe są obowiązane do pobrania wpływów w całości i przekazania ich na właściwe rachunki bankowe.

2. Odprowadzenie do banków przyjętych wpływów bezpośrednio lub za pośrednictwem poczty powinno nastąpić w dniu ich pobrania. Jeżeli suma przyjętych wpływów nie przekracza 30.000 zł, odprowadzenie jej może nastąpić raz na tydzień.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą stałego zapasu gotówki na bieżące wydatki (§ 81).

4. Przy odprowadzaniu gotówki do banku lub urzędu pocztowego jednostka określa źródło przychodu, z którego pochodzi wpłata, zgodnie z klasyfikacją obrotów pieniężnych ustaloną przez NBP, a przy podejmowaniu gotówki z banku lub urzędu pocztowego określa jej przeznaczenie według tej klasyfikacji.

§ 76. 1. Kwoty nadpłacone, nienależnie wpłacone (pobrane) lub orzeczone do zwrotu stanowią nadpłaty.

2. Jednostka budżetowa, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, zalicza nadpłaty z urzędu na inne płatne należności przypadające od tego samego dłużnika, a w razie braku takich należności — zwraca je uprawnionej osobie.

3. Nadpłaty w dochodach budżetowych, powstałe zarówno w bieżącym roku budżetowym, jak i w ubiegłych latach budżetowych, zwraca się z tej podziałki klasyfikacji dochodów, na którą zalicza się bieżące wpływy tego samego rodzaju. Nadpłaty zwraca się bez względu na stan pokrycia na rachunku dochodów jednostki budżetowej.

4. Podstawą dokonania zwrotu nadpłaty jest pisemne polecenie zwrotu podpisane przez kierownika i głównego księgowego jednostki budżetowej. Polecenie to powinno zawierać uzasadnienie zwrotu i wskazanie daty zapłaty zwracanej kwoty. Jeżeli w jednostce dokonującej zwrotu nadpłaty jest dowód przychodowy, w wyniku realizacji którego powstała nadpłata, na dowodzie tym należy zamieścić adnotację o dokonanym zwrocie ze wskazaniem daty i pozycji księgowania zwrotu. Nadpłaty mogą być zwracane tylko za pomocą bankowych poleceń przelewu i przekazów pocztowych.

5. Oprocentowanie nadpłat osób fizycznych oraz nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, wynikłych w związku z uchYLENIEM lub zmianą decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, pomniejsza dochody budżetowe terenowych z tytułu odsetek za zwłokę, przy czym:

- 1) wypłata z tytułu oprocentowania nadpłat w części dotyczącej gospodarki nie uspołecznionej i ludności powinna być dokonywana z § 76 klasyfikacji dochodów — grzywny, kary i odsetki za zwłokę,

2) zwrot nadpłaty pomniejsza dochody w podziale klasyfikacji budżetowej, w której powstała nadpłata.

6. Opłaty przekazów pocztowych związane ze zwrotem nadpłat obciążają wydatki budżetu jednostki dokonującej zwrotu nadpłaty.

§ 77. 1. Wydatki powinny być uzasadnione pod względem legalności, celowości oraz dokonywane w sposób oszczędny.

2. Dysponenci kredytów budżetowych mogą dokonywać wydatków budżetowych w granicach sum ustalonych w zatwierdzonych planach finansowych w poszczególnych paragrafach klasyfikacji wydatków oraz w granicach otwartych kredytów budżetowych, z wyjątkiem wypadków określonych odrębnymi przepisami. Przelewów środków budżetowych z rachunków wydatków budżetowych na rachunki finansowania inwestycji oraz remontów kapitalnych należy dokonywać odpowiednio do przebiegu rozliczeń finansowych związanych z realizacją inwestycji i remontów kapitalnych.

3. Tytuły egzekucyjne (sądowe, arbitrażowe, administracyjne) oraz straty nadzwyczajne związane z wypadkami losowymi na skutek działania siły wyższej banki pokrywają bez względu na wysokość sum zatwierdzonych we właściwych planach finansowych:

- 1) z rachunków wydatków budżetowych — bez względu na stan kredytów budżetowych,
- 2) z pozostałych rachunków — w granicach stanu środków na rachunku.

§ 78. 1. Jednostki budżetowe mogą zaciągać zobowiązania na realizację zadań do wysokości kwot w zatwierdzonych planach finansowych.

2. Zobowiązania z tytułu umów wieloletnich mogą być zaciągane tylko w wypadku, gdy umowy te uzasadnione są odpowiednimi programami prac, zatwierdzonymi w obowiązującym trybie. Mogą być również zaciągane zobowiązania z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, np. prenumerata czasopism, zakup żywności, opału.

3. Kwoty przedawnionych zobowiązań podlegają przekazaniu na dochody budżetowe.

§ 79. 1. Zaliczki do rozliczenia mogą być wypłacane:

- 1) pracownikom — na koszty podróży służbowych i przeniesień oraz na pokrycie drobnych wydatków,
- 2) jednostkom organizacyjnym oraz osobom wykonującym zadania finansowane z rachunku sum na zlecenie lub akredytywy — na koszty wykonywanych zadań,
- 3) w innych wypadkach określonych w odrębnych przepisach.

2. Pracownikom odbywającym stałe podróże służbowe oraz pracownikom, którzy w związku z czynnościami służbowymi pokrywają bezpośrednio drobne, stałe powtarzające się wydatki, mogą być wypłacane zaliczki stałe na cały rok budżetowy lub okres krótszy, jednak w wysokości nie przekraczającej przeciętnej kwoty wydatków półtoramiesięcznych. W okresie wypłacania zaliczki stałej pracownikom tym pokrywa się pełną kwotę należności na podstawie uznanych rachunków; zasada ta ma odpowiednio zastosowanie do akredytów budżetowych.

§ 80. 1. Zaliczki powinny być rozliczane w terminach ustalonych w obowiązujących przepisach lub decyzjach dotyczących udzielenia zaliczki. Zaliczki stałe powinny być zwrócone po upływie okresu ich ważności bądź przed ustaniem stosunku służbowego, a zaliczki wypłacone ze środków budżetowych i pozabudżetowych — z wyjątkiem wypadków, o których mowa w ust. 2 — przed końcem roku budżetowego.

2. Zaliczki ze środków budżetowych udzielone pod koniec roku kierownikom i dyspozytorom wojewódzkich kolumn transportu sanitarnego na zakup paliwa w stacjach benzynowych „CPN” mogą być rozliczone do 8 stycznia następnego roku, a zwroty z tytułu nie wydatkowanych zaliczek zachowuje się na zmniejszenie wydatków budżetowych roku, w którym udzielono zaliczki.

3. Od pracowników, którym są wypłacane zaliczki do rozliczenia, jednostka budżetowa powinna pobrać deklarację zawierającą wyrażenie zgody na potrącenie nie rozliczonych zaliczek z wynagrodzenia pracownika. Pobieranie deklaracji jest zbędne, gdy na podstawie odrębnych przepisów jednostka ma prawo potrącić z wynagrodzenia nie rozliczone w terminie zaliczki.

4. Jeżeli zaliczka podjęta przez pracownika jednostki nie została rozliczona w ustalonym terminie, potrąca się ją z najbliższego wynagrodzenia pracownika. Pracownikowi temu do czasu rozliczenia poprzednio wypłaconej zaliczki nie mogą być wypłacane dalsze zaliczki.

5. Sumy zaliczek wypłaconych ze środków budżetowych, a nie wydatkowanych do końca roku budżetowego, powinny być zwrócone do banku najpóźniej w przedostatnim dniu roku budżetowego. Pozostałości zaliczek udzielonych na koszty podróży, delegacji lub przeniesienia, rozpoczętych w bieżącym roku budżetowym, a zakończonych po upływie roku budżetowego, powinny być zwrócone po zakończeniu podróży, delegacji lub przeniesienia.

6. W razie przeniesienia pracownika do innego miejsca służbowego, zaliczki pobrane przez pracownika, z wyjątkiem zaliczki na koszty przeniesienia, powinny być całkowicie rozliczone przed jego udaniem się do nowego miejsca służbowego.

Rozdział 12

Wypłaty gotówkowe, znaki wartościowe.

§ 81. 1. Jednostki budżetowe mogą dokonywać wypłat gotówkowych jedynie ze środków podjętych z rachunków bankowych.

2. Przy podejmowaniu gotówki z banku jednostka budżetowa obowiązana jest określić jej przeznaczenie:

- 1) na określone wypłaty, np. wynagrodzenia,
- 2) na bieżące wydatki (stały zapas gotówki), przy czym stosuje się odpowiednio przepis § 75 ust. 4.

3. Podjęta gotówka może być zużyta jedynie na cele określone przy jej podjęciu.

4. Kwotę stałego zapasu gotówki, jaka może być przechowywana w kasie, ustala kierownik jednostki budżetowej, zawiadamiając o tym oddział banku finansującego. Przy ustalaniu stałego zapasu gotówki uwzględnia się minimum potrzeb jednostki budżetowej w zakresie obrotu gotówkowego i warunki zabezpieczenia gotówki w kasie.

5. Jednostki budżetowe podejmują z banku środki pieniężne na wypłatę wynagrodzeń pracowników w dniu obowiązującego je terminu wypłaty. Jednostki budżetowe mogą podejmować z banku środki pieniężne na wypłatę wynagrodzeń w przeddzień terminu ich wypłaty, na podstawie pisemnego wniosku podpisanego przez kierownika jednostki budżetowej. Do wcześniejszego podejmowania środków pieniężnych uprawnione są tylko jednostki budżetowe, które posiadają straż nocną oraz pomieszczenia i urządzenia kasowe gwarantujące należyte przechowanie i zabezpieczenie pieniędzy.

6. Do bieżących wydatków (ust. 2 pkt 2) zalicza się wypłaty, których wysokość dla jednorazowej operacji nie przekracza 30.000 zł.

§ 82. 1. Do wartości pieniężnych poza wartościami określonymi w zarządzeniu Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 października 1982 r. w sprawie zasad gospodarki kasowej jednostek gospodarki społecznej (Monitor Polski Nr 27, poz. 244 i z 1983 r. Nr 3, poz. 23) zalicza się także znaki wartościowe, znaki opłaty skarbowej, sądowej, notarialnej i paszportowej oraz urzędowe blankiety wekslowe.

2. Jednostki budżetowe uprawnione do dokonywania sprzedaży znaków wartościowych mogą przechowywać w kasie odpowiedni zapas znaków wartościowych.

3. Wartość zapasu znaków wartościowych, jaki może być przechowywany w kasie, ustala kierownik jednostki budżetowej, zawiadamiając o tym oddział banku finansującego.

4. Znaki wartościowe jednostka budżetowa otrzymuje z banku finansującego.

5. Uzupelnienie zapasu znaków wartościowych następuje w drodze zakupu znaków w banku finansującym.

6. Zmniejszenie lub likwidacja zapasu znaków wartościowych następuje przez zwrot znaków lub wpłatę do banku gotówki uzyskanej z ich sprzedaży.

§ 83. 1. W razie ujawnienia niedoboru kasowego powinien być sporządzony protokół przez organ, który ujawnił niedobór.

2. Protokół powinien być przesłany właściwej jednostce nadrzędnej nad jednostką budżetową, w której ujawniono niedobór. Protokół ujawnienia niedoboru kasowego w urzędzie gminnym oraz urzędzie miejskim i dzielnicowym powinien być przesłany urzędowi wojewódzkiemu.

3. W razie niemożności natychmiastowego pokrycia niedoboru przez odpowiedzialną osobę, powinien on być pokryty ze środków właściwego budżetu z odpowiedniej podziałki klasyfikacji wydatków. Właściwym budżetem jest budżet, którym objęta jest jednostka budżetowa, w której ujawniono niedobór kasowy.

4. Pokrycie niedoboru z budżetu może być zaniechane, jeżeli niedobór został ujawniony po upływie roku, w którym powstał, a dotyczył środków pieniężnych przeznaczonych na wydatki budżetowe.

§ 84. 1. Miejscem płatności zobowiązań jednostki budżetowej jest siedziba jednostki.

2. Miejscem płatności zobowiązań jednostki budżetowej może być również siedziba oddziału banku prowadzącego właściwy rachunek bankowy lub siedziba jed-

nostki nadrzędnej — dysponenta kredytów budżetowych, jeżeli jednostka budżetowa nie jest dysponentem kredytów.

§ 85. 1. Na żądanie uprawnionego (wierzyciela) i na jego koszt jednostka budżetowa może przekazać należną kwotę do miejsca zamieszkania uprawnionego (wierzyciela) lub przełać na jego rachunek bankowy.

2. Na koszt Skarbu Państwa będą przesyłane uprawnionym (wierzycielom) następujące należności z tytułu zobowiązań jednostek budżetowych:

- 1) wynagrodzenia za pracę lub inne należności służbowe, przypadające pracownikom stale zatrudnionym poza siedzibą jednostki budżetowej, oraz należności przysługujące świadkom, biegłym i członkom komisji powołanym przez organy administracji państwowej,
- 2) należności pokrywane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wykonywaniu jego zadań ustawowych, a w szczególności renty i inne świadczenia o charakterze rentowym, zasiłki i ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, zasiłki rodzinne, opiekuńcze i wychowawcze,
- 3) pozostałe renty i inne świadczenia o charakterze rentowym, zasiłki wojskowe i inne zaopatrzenia z budżetu,
- 4) stypendia i wynagrodzenia przesyłane studentom przebywającym na praktykach studenckich,
- 5) nagrody związane ze spisami i badaniami masowymi, wypłacane przez Główny Urząd Statystyczny,
- 6) zwroty nadpłat.

3. Należności, o których mowa w ust. 2 pkt 6, powinny być przesyłane wyłącznie przekazem pocztowym lub przelewem na rachunek bankowy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Rozdział 13

Zasady gospodarki środkami rzeczowymi.

§ 86. 1. Kierownicy jednostek budżetowych odpowiedzialni za gospodarkę środkami rzeczowymi są obowiązani zapewnić użytkowanie środków rzeczowych zgodnie z ich przeznaczeniem na zadania wykonywane przez jednostkę budżetową, należyte przechowywanie, ochronę przed zniszczeniem, uszkodzeniem, zepsuciem i kradzieżą.

2. Jednostki budżetowe mogą posiadać tylko takie środki rzeczowe i w takiej ilości, w jakiej są one niezbędnie potrzebne do wykonywania ich zadań.

3. W zakresie gospodarki środkami rzeczowymi należy ponadto przestrzegać przepisów w sprawie rozporządzania przez państwowe jednostki organizacyjne ruchomymi składnikami majątkowymi.

§ 87. 1. Zasady zaliczania środków rzeczowych do środków trwałych regulują odrębne przepisy.

2. W każdej jednostce budżetowej powinna być wyznaczona komórka gospodarcza lub pracownik odpowiedzialny za gospodarkę środkami trwałymi i przedmiotami nietrwałymi oraz materiałami, do których obowiązków należy zorganizowanie należytego oznakowania tych środków oraz ich przechowywania i zabezpieczania przed zniszczeniem, uszkodzeniem, zepsuciem i kradzieżą. Obowiązki te nie mogą być powierzone głównemu księgowemu.

3. O zorganizowaniu magazynu zapasów materiałowych i oddaniu go pod opiekę magazyniera decyduje ilość i wartość tych materiałów. Funkcje magazyniera nie mogą być powierzone głównemu księgowemu.

4. Pomieszczenia magazynowe powinny odpowiadać wymaganiom higieny, bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz powinny być zabezpieczone przed kradzieżą i włamaniem.

§ 88. 1. W celu zapewnienia prawidłowej gospodarki materiałowej kierownicy jednostek budżetowych powinni określić na podstawie wytycznych ministerstw lub jednostek nadrzędnych maksymalne normy zapasów materiałowych. Maksymalne normy zapasów materiałowych jednostki budżetowej obejmują łączne zapasy niezbędne do prowadzenia działalności zarówno finansowanej z budżetu, jak i w formie środków specjalnych.

2. Zapasy materiałowe specjalne i sezonowe nie są objęte normami.

Rozdział 14

Okres przejściowy.

§ 89. 1. W celu zaliczenia dokonanych z końcem roku budżetowego operacji na rachunki właściwego roku budżetowego wprowadza się okres przejściowy dla operacji na budżetowych rachunkach bankowych po kalendarzowym zakończeniu roku budżetowego.

2. W okresie do 8 stycznia, a gdy ten dzień jest wolny od pracy, do 9 stycznia roku następnego po roku budżetowym, zalicza się na rachunki bankowe roku ubiegłego:

- 1) dochody pobrane do 31 grudnia przez kasy jednostek budżetowych i inkasentów,
- 2) dochody budżetowe wpłacone przez płatników do 31 grudnia do kas banków i urzędów pocztowych,
- 3) należności podatkowe przelane lub zainkasowane przez bank płatnika do 31 grudnia,
- 4) wpłaty przedsiębiorstw i innych jednostek działających na zasadach samofinansowania, przelane lub zainkasowane przez bank płatnika do 31 grudnia,
- 5) nadwyżki środków zakładów budżetowych, środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych, przelane do 31 grudnia,

- 6) rozliczone dochody budżetowe paragrafu klasyfikacji budżetowej „Wpływy do wyjaśnienia”,
- 7) wydatki budżetowe z tytułu przyjętych do 31 grudnia przez bank, urzędy pocztowe, instytucje finansowe i placówki handlowe czeków rozrachunkowych, poleceń pobrania i żądań zapłaty (inkasa),
- 8) przelewy wynikające z rozliczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z budżetem,
- 9) zwroty wydatków budżetowych dokonanych z kredytów roku ubiegłego,
- 10) zwroty sum niewłaściwie zaliczonych na rachunki wydatków budżetowych,
- 11) przelewy z rachunku wydatków budżetowych z tytułu wynagrodzeń inkasentów i opłat pocztowych potrąconych z wpływów podatkowych,
- 12) dotacje przedmiotowe należne za rok ubiegły.

3. Do 12 stycznia zalicza się na rachunki bankowe roku ubiegłego przelewy wynikające z rozliczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z funduszami.

4. Do 25 stycznia mogą być księgowane na rachunkach bankowych wydatków budżetu centralnego roku ubiegłego wydatki z tytułu przelewu udziałów w dochodach budżetu centralnego na rzecz budżetów terenowych stonia wojewódzkiego.

5. Po upływie okresu przejściowego mogą być księgowane na rachunkach budżetowych tylko sprostowania pomyłek, stwierdzonych przy uzgadnianiu sprawozdań za rok ubiegły.

6. Zwrot wydatków w jednostkach dróg publicznych regulują odrębne przepisy.

Rozdział 15

Przepisy końcowe.

§ 90. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 14 Ministra Finansów z dnia 22 lutego 1984 r. w sprawie zasad i trybu wykonywania budżetu państwa (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 2, poz. 4),
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 23 września 1975 r. w sprawie wyrównywania dochodów rad narodowych w związku z niektórymi ulgami w podatku gruntowym (Monitor Polski Nr 30, poz. 187).

§ 91. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.

Minister Finansów: S. Nieckarz

Opłata za prenumeratę Monitora Polskiego wynosi rocznie 800,— zł, półrocznie 500,— zł.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, skrytka pocztowa 81) po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.
Administracja: Wydział Administracji Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa (skrytka pocztowa 81), tel. 28-90-01 w. 608 i 42-14-78.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.

Zam. 0038-1300-85.

Cena 64,00 zł